

20 Μαΐου, 1991

[ΠΙΚΗΣ, Δ/τής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Κ. Π. ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΤΔ.,¹⁾

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 833/89).

5 Προσφορές — Όροι Προσφορών — Εποικισιώς αποκλίσεις από τους όρους της προσφοράς δεν καταρρίπτουν την προσφορά και δεν την θέτουν εκτός εξέτασης — Απόκλιση από ουσιαστικούς όρους της προσφοράς την θέτει εκτός συμμετοχής και αποστερεί τον προσφορέα του εννόμου συμφέροντός του να προσβάλει την απόφαση για κατακύρωση άλλης προσφοράς — Ουσιαστικό όρο προσφοράς αποτελεί κάθε θέμα αποφασιστικής σημασίας για την αποδοχή ή απόρριψη της προσφοράς.

10 Οι αιτητές προσέβαλαν την απόφαση των καθ' ων η αίτηση για μη κατακύρωση σε αυτούς της προσφοράς για προμήθεια υδραυλικής εξέδρας για τις ανάγκες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάνθηκε ότι:

15 (1) Εποικισιώς αποκλίσεις από τους όρους της προσφοράς δεν καταρρίπτουν την προσφορά ούτε την θέτουν εκτός εξέτασης ενώ αντίθετα απόκλιση από ουσιαστικούς όρους την θέτει εκτός και ο προσφορέας στερείται του αναγκαίου συμφέροντος να αμφισβητήσει την απόφαση για την κατακύρωση της προσφοράς σε άλλον. Ουσιαστικός είναι κάθε όρος που αναφέρεται σε θέμα αποφασιστικής σημασίας για την αποδοχή ή απόρριψη της προσφοράς.

25 (2) Από το σύνολο των στοιχείων συμπεραίνεται ότι η δεύτερη προσφορά των αιτητών απλώς από τα προδιαγραφών μόνο σε εποικισιώς σημεία. Συνεπώς οι αιτητές είχαν το απαιτούμενο συμφέρον να ζητήσουν αναθεώρηση της επίδικης απόφασης και νομιμοποιούνταν να ασκήσουν προσφυγή κατά της απόφασης.

(3) Οι λόγοι για τους οποίους οι καθ' ων η αίτηση κατέληξαν στην επίδικη απόφαση δεν προσδιορίζονται εκτός αν υποτεθεί ότι απεδέχτησαν την διαπίστωση του Προέδρου ότι η προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους ήταν η φθηνότερη. Αν αυτός ήταν ο λόγος η απόφαση βασίζεται σε πλάνη γιατί η δεύτερη προσφορά των αιτητών ήταν η φθηνότερη. Η επίδικη απόφαση πάσχει λόγω πλάνης περί τα πράγματα και έλλειψη αιτιολογίας. 5

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Trikomitis Ltd. v. Republic (1986) 3 C.L.R. 262. 10

Medcon Construction and Others v. The Republic (1968) 3 C.L.R. 535.

Christofides Trading v. Republic (1985) 3 C.L.R. 546.

K & M Transport v. EFA and Others (1987) 3 C.L.R. 1939.

P. Steff and Co. v. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 891/88 απόφαση εκδόθηκε στις 11.10.90). 15

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία η προσφορά για την προμήθεια υδραυλικής εξέδρας για τις ανάγκες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας κατακυρώθηκε στο ενδιαφερόμενο μέρος αντί στους αιτητές. 20

Ν. Παπαευσταθίου για Τ. Παπαδόπουλο, για τους αιτητές.

Α. Βασιλειάδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους καθ' ων η αίτηση. 25

Χρ. Βάκης, για το ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Πικής ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. 30

5 ΠΙΚΗΣ, Δ: Η αιτήτρια εταιρεία, οι αιτητές για συντομία, το ενδιαφερόμενο μέρος (εταιρεία KMC Motors (Manufacturers) Ltd) και τρίτη εταιρεία υπέβαλαν προσφορές για την προμήθεια υδραυλικής εξέδρας (πλατφόρμας) όπως περιγράφεται στις προδιαγραφές της προσφοράς) για τις ανάγκες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

10 Οι προσφορές αξιολογήθηκαν σε πρώτο στάδιο από (α) την Πυροσβεστική Υπηρεσία, και (β) την Τεχνική Επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών. Η αξιολόγηση σκοπούσε στη διαπίστωση της πλήρωσης των όρων της προσφοράς, της τεχνικής επάρκειας και της συγκριτικής αξίας των τριών προσφορών.

15 Οι παρατηρήσεις και των δύο σωμάτων επικεντρώθηκαν στην υπαλλακτική, όπως μπορεί να χαρακτηριστεί, προσφορά των αιτητών της οποίας τα τεχνικά πλεονεκτήματα και η χαμηλή τιμή συνηγορούσαν εμφανώς υπέρ της αποδοχής της. Καμιά από τις δύο επιτροπές δεν προέβη σε συγκεκριμένη σύσταση για την αποδοχή της, αλλά αυτό το συμπέρασμα προκύπτει μέσα από την αξιολόγησή τους και την έμφαση που δόθηκε στα πλεονεκτήματά της. Δεν παρέλειψαν όμως να επισημάνουν ότι σε ορισμένα σημεία ήσσονος σημασίας η υπαλλακτική προσφορά των αιτητών δεν ανταποκρινόταν στις προδιαγραφές. Η παρέκκλιση όμως κρίθηκε ότι ήταν οριακής σημασίας χωρίς επιπτώσεις στα ουσιώδη στοιχεία της προσφοράς. Απόκλιση από 20 τις προδιαγραφές υπήρχε σε ένα σημείο και στην προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους η οποία και πάλι, όπως διαφαίνεται από την αξιολόγηση, ήταν επουσιώδους σημασίας και δεν δημιουργούσε εμπόδιο στην αποδοχή της.

25 Πρέπει να επεξηγήσουμε ότι η προσφορά των αιτητών διαιρείτο σε δύο μέρη που ουσιαστικά συνιστούσε δύο διαζευκτικές προσφορές. Η πρώτη, αν μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτός ο όρος, προσφορά των αιτητών ανταποκρινόταν επακριβώς στις προδιαγραφές, ήταν όμως δαπανηρότερη από τη δεύτερη, την υπαλλακτική προσφορά, η 30 οποία σε σύγκριση με την πρώτη παρουσίαζε στην ολότητά της εμφανή πλεονεκτήματα.

Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών εξέτασε τις υπο-

βληθείσες προσφορές, όπως και άλλα θέματα, κατά τη συνεδρία της 14/7/1989. Στη συνεδρία παρέστησαν, προφανώς για το σκοπό παροχής τεχνικής βοήθειας για την αξιολόγηση των προσφορών, και οι κ.κ. Τ. Αναστασιάδης, Μ. Βασιλείου και Κ. Παπασταύρου. Ο κ. Αναστασιάδης 5
 επεσήμανε ότι παρόμοια εξέδρα με εκείνη που πρόσφεραν οι αιτητές περιλαμβανόταν στον υφιστάμενο εξοπλισμό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και υπέδειξε ότι η απόκτηση και δεύτερης ανάλογης σε διάσταση εξέδρας θα συνιστούσε πλεονέκτημα. Από απόψεως τιμής, όπως έχουμε 10
 επισημάνει, η υπαλλακτική προσφορά των αιτητών ήταν η φθηνότερη, όχι όμως και η πρώτη προσφορά των αιτητών, η οποία ήταν ψηλότερη από εκείνη του ενδιαφερόμενου μέρους. Εκτός από τις πιο πάνω παρατηρήσεις ο κ. Αναστασιάδης, προέβη επίσης στη διαπίστωση ότι η υπαλλακτική προσφορά των αιτητών βρισκόταν εντός των προδιαγραφών της προσφοράς, που άλλωστε προκύπτει και 15
 από την αξιολόγηση της Τεχνικής Επιτροπής και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας υπό την αίρεση των επουσιωδών αποκλίσεων στις οποίες έχουμε αναφερθεί. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου αντιπαρατήρησε στις διαπιστώσεις του κ. Αναστασιάδη ότι: "Οι πλατφόρμες Simon Sporckel (η προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους) είναι εξίσου αξιόπιστες και δεν υπάρχει δικαιολογητικό απόρριψής της αφού είναι η πιο φθηνή". Μετά την παρατήρηση του Προέδρου 20
 και χωρίς άλλη συζήτηση του θέματος αποφασίστηκε η αποδοχή της προσφοράς του ενδιαφερόμενου μέρους. Οι λόγοι για τους οποίους κατέληξαν σ' αυτή την απόφαση δεν προσδιορίζονται εκτός αν υποθέσουμε ότι αποδέχτηκαν τη διαπίστωση του Προέδρου του Συμβουλίου ότι η προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους ήταν η φθηνότερη. 30
 Αν αυτός ήταν ο ουσιαστικός λόγος για την αποδοχή της προσφοράς του ενδιαφερόμενου μέρους, η απόφαση βασίζεται σε πλάνη δεδομένου ότι η υπαλλακτική προσφορά των αιτητών ήταν φθηνότερη, όπως είχε άλλωστε επισημανθεί από την Τεχνική Επιτροπή, την Πυροσβεστική Υπηρεσία και τον κ. Αναστασιάδη. Επίσης η απόφαση είναι τραπή γιατί δεν συσχετίζονται οι προσφορές που υποβλήθηκαν προς διαπίστωση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων ώστε να καταφανεί ποιά προσφορά ήταν η 40

πλέον ευεργετική για τις ανάγκες του δημοσίου*. Η παρατήρηση αυτή γίνεται για να σημειωθεί το μεγάλο κενό που προκύπτει από την παράλειψη αιτιολόγησης της απόφασης. Συνεπώς η απόφαση πάσχει λόγω πλάνης περί τα πράγματα και για ελλιπή αιτιολόγηση. Οι καθ' ων η αίτηση καθώς και το ενδιαφερόμενο μέρος υπέβαλαν ότι οι αιτητές στερούνται του προβλεπόμενου από την παράγραφο 2 του άρθρου 146 συμφέροντος για να προσβάλουν την πράξη και κατά συνέπεια η αμφισβήτησή τους πύπτει στο κενό. Η έλλειψη εννόμου συμφέροντος πηγάζει από την παράλειψή τους να συμμορφωθούν με τις προδιαγραφές που καθορίζονται στους όρους της προσφοράς, γεγονός που τους αποστέρησε το δικαίωμα να τύχει εξέτασης η προσφορά τους και κατακολουθίαν να αξιώσουν την αναθεώρηση της ληφθείσας απόφασης.

Οι αιτητές αμφισβήτησαν την ορθότητα της εισήγησης και υπέδειξαν ότι στο βαθμό που η υπαλλακτική τους προσφορά δεν ανταποκρινόταν επακριβώς στις προδιαγραφές το ίδιο ίσχυε και για την προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους. Δεν υπάρχει όμως αμφισβήτηση ότι η πρώτη προσφορά των αιτητών ανταποκρινόταν επακριβώς στις προδιαγραφές και καμιά μαρτυρία δεν έχει προσαχθεί η οποία να δημιουργεί αμφιβολίες ως προς τη διαπίστωση των αρμοδίων που αξιολόγησαν τις προσφορές ότι η υπαλλακτική προσφορά ανταποκρινόταν στα ουσιαστικά σημεία των προδιαγραφών.

Η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου υποστηρίζει ότι επουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους της προσφοράς δεν καταρρίπτουν την προσφορά και δεν την θέτουν εκτός εξέτασης.

Αντίθετα απόκλιση από ουσιώδεις όρους της προσφοράς την θέτει εκ ποδών οπότε και ο προσφορέας στερείται του αναγκαίου συμφέροντος να αμφισβητήσει την

35 * (Βλ. A. TRIKOMITIS LTD. v. REPUBLIC (1986) 3 C.L.R. 262)

απόφαση για την κατακύρωση προσφοράς σε τρίτο άτομο*. Ουσιώδης είναι κάθε όρος ο οποίος αναφέρεται σε θέμα αποφασιστικής σημασίας για την αποδοχή ή απόρριψη της προσφοράς.

Οι καθ' ων η αίτηση δεν έκριναν ότι η προσφορά των αιτητών αντίκειται ή ότι δεν ανταποκρινόταν στους όρους της προσφοράς, ούτε διατυπώθηκε οποιαδήποτε αμφισβήτηση αναφορικά με τη διαπίστωση του κ. Αναστασιάδη ότι η υπαλλακτική προσφορά των αιτητών πληρούσε στις προδιαγραφές. Από το σύνολο των στοιχείων που είχαν τεθεί ενώπιον των καθ' ων η αίτηση προκύπτει το συμπέρασμα ότι η υπαλλακτική προσφορά των αιτητών αφίστατο των προδιαγραφών σε επουσιώδη σημεία. Δικαιολογείται δε το συμπέρασμα ότι και οι δύο προσφορές των αιτητών ανταποκρίνονταν ουσιαστικά στους όρους των προδιαγραφών. Συνεπώς οι αιτητές είχαν το απαιτούμενο συμφέρον να ζητήσουν την αναθεώρηση της επίδικης απόφασης και ενομιμοποιούνται να ασκήσουν προσφυγή κατά της απόφασης.

Καταλήγω ότι η επίδικη απόφαση υπόκειται σε ακύρωση λόγω πλάνης περί τα πράγματα και έλλειψης αιτιολογίας. Η απόφαση ακυρώνεται στην ολότητά της βάσει του άρθρου 146.4 (β) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται
χωρίς διαταγή για έξοδα.

*(βλ. μεταξύ άλλων, *MEDCON CONSTRUCTION AND OTHERS v. THE REPUBLIC* (1968) 3 C.L.R. 535, *CHRISTOFIDES TRADING v. REPUBLIC* (1985) 3 C.L.R. 546, *A. TRIKOMITIS LTD. v. REPUBLIC* (ανωτέρω), *K. & M. TRANSPORT v. E.F.A. & OTHERS* (1987) 3 C.L.R. 1939, και *P. STEFF & CO. v. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ*, Υπόθεση αρ. 891/88, αποφασίστηκε στις 11/10/90).